

**การรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัย
โดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน
กรณีศึกษา: นักศึกษาสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต**

Perception of the importance of safety standard reduction by the International Civil
Aviation Organization in Thailand of undergraduate students majoring in airline business.

A case study: Students of Aviation Personnel Development Institute,

Kasem Bundit University

พิมพิวิไล พรหมงาม¹, พนิดา ชื่นชม²

¹ สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

² คณบดี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ผู้นำเสนอผลงาน E-mail: pimwilai.phr@kbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน และ 2) แหล่งการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำนวนทั้งสิ้น 284 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติ t-test (Independent Sample t-test) ค่าสถิติ F-test (One-way ANOVA) โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างรายคู่ วิธี LSD (Least Significant Different) ค่าสถิติสหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีทางตรง (Enter) โดยทดสอบสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ 95% ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยโดยภาพรวมในระดับมาก โดยจะรับรู้ข้อมูลการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยจากแหล่งข้อมูลแบบเป็นทางการ คือ การเรียนการสอนในชั้นเรียนบ่อยที่สุดเป็นอันดับแรก อีกทั้งยังมีการรับรู้ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารโดยภาพรวมในระดับมาก โดยมีการรับรู้มากในด้านความรู้ ทักษะการสื่อสาร และทัศนคติ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย มี 2 ด้านคือ 1) ด้านการจัดการ คือ หน่วยงานในอุตสาหกรรมการบินควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การอบรม การสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจต่อการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยต่อสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา และ 2) ด้านการวิจัย คือ ควรศึกษาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบินสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการบิน

คำสำคัญ: มาตรฐานด้านความปลอดภัย องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

บทนำ

แม้ว่าแนวโน้มและทิศทางการดำเนินงานอุตสาหกรรมการบินของประเทศไทยจะเป็นไปในทิศทางบวกก็ตาม ภาครัฐบาลและภาคเอกชนได้พยายามร่วมมือเพื่อผลักดันให้อุตสาหกรรมการบินของประเทศไทยเติบโตเทียบเท่ากับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่กลับต้องประสบกับวาระแห่งชาติ จากเหตุการณ์วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ.2558 องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization : ICAO) ได้ประกาศสถานะ “แดง” หน้าชื่อประเทศไทยบนเว็บไซต์องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ซึ่งหมายถึงการประกาศให้สาธารณชนทราบว่าประเทศไทยมีข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย (Significant Safety Concerns :SSC) โดยตรวจพบข้อบกพร่องของหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการบินของไทยในขณะนั้นคือ “กรมการบินพลเรือน” เป็นจำนวนถึง 572 ข้อ ในส่วนนี้เป็นข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญ 33 ข้อ นำไปสู่การตรวจสอบโดยสำนักงานบริหารการบินแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Federal Aviation Administration : FAA) ส่งผลให้มีการลดระดับมาตรฐานของประเทศไทยจากเดิมอยู่ในประเภทที่ 1 (Category 1) คือการได้มาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในการออกใบอนุญาตและการกำกับดูแลสายการบิน ลงมาอยู่ในประเภทที่ 2 (Category 2) หรือไม่ได้มาตรฐานของการบินพลเรือนระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2558 (รวิธดา ปุณณะหิตานนท์ : 2559) ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากการที่ประเทศไทยได้รับการตรวจสอบติดตามการดำเนินการภายใต้โครงการตรวจสอบการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยสากล (Universal Safety Oversight Audit Program : USOAP) ขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization : ICAO) ซึ่งองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศได้เปลี่ยนวิธีการตรวจสอบจากเดิมในปี พ.ศ. 2539 ที่ใช้วิธีการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อพึงปฏิบัติระหว่างประเทศ (Standards and Recommended Practices : SARPs) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเฉพาะในภาคผนวกที่ 1 ภาคผนวกที่ 6 และภาคผนวกที่ 8 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และในปี พ.ศ. 2548 ที่ใช้วิธีการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานและข้อพึงปฏิบัติระหว่างประเทศในทุกภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย (All Safety-related annex) เปลี่ยนเป็นวิธีการตรวจสอบแบบเฝ้าตรวจอย่างต่อเนื่อง (Continuous Monitoring Approach :CMA) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ซึ่งการตรวจสอบดังกล่าวปรากฏผลของการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการ (Lack of Effective Implementation :LEI) ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลความปลอดภัยด้านการบินพลเรือนที่สำคัญรวม 8 ด้าน (เปลวเทียน อุตรแสงชัย 2558: 44) คือ 1) ด้านกฎหมาย (Primary Legislation) 2) ด้านโครงสร้างองค์การหน่วยงาน (Organization) 3) ด้านการออกใบอนุญาตผู้ประจำหน้าที่ (Personnel Licensing) 4) ด้านการปฏิบัติการของอากาศยาน (Aircraft operation) 5) ด้านความสมควรเดินอากาศของอากาศยาน (Airworthiness of Aircraft) 6) ด้านการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ของอากาศ (Aircraft Accident and Incident Investigation) 7) การบริการเดินอากาศ (Air Navigation Services) และ 8) ด้านสนามบิน (Aerodrome and Ground Aid)

จากการที่ประเทศไทยถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือด้านความปลอดภัยจากองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการ อาทิ ความน่าเชื่อถือของหน่วยงานภาครัฐในการกำกับดูแลความปลอดภัยด้านการบินพลเรือน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในภาพรวมต่อความปลอดภัยของสายการบินของประเทศไทย รวมถึงชื่อเสียงของประเทศซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการบินของประเทศไทย (เปลวเทียน อุตรแสงชัย 2558: 41)

ภายหลังการประกาศปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยของประเทศไทยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ รัฐบาลประกาศว่า “เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 21 ให้ตรา

พระราชกำหนดการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 ขึ้น ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 95 ก) เพื่อแยกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลของกรมการบินพลเรือนออกไป จากเดิมที่กรมการบินพลเรือนเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม ได้มีการปรับโครงสร้าง รูปแบบการบริหารจัดการและเปลี่ยนชื่อหน่วยงานเป็นสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย (กพท.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานอิสระ และกรมท่าอากาศยานคงสถานะเป็นหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานสนามบินของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยมีหน้าที่อนุมัติงบประมาณและอัตราค่าสิ่งอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในส่วนงานต่าง ๆ ตามสมควร นอกจากนี้ ส่วนงานภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วยสายการบินชั้นนำในประเทศไทย 4 แห่ง ได้แก่ สายการบินไทย สายการบินบางกอกแอร์เวย์ สายการบินนกแอร์ และสายการบินไทยแอร์เอเชีย ได้ร่วมกันระดมเงินทุนจำนวนหนึ่ง (เปลวเทียน อุตรแสงชัย 2558:50) เพื่อดำเนินการจัดตั้งที่ปรึกษาทางการบินต่างชาติดูแลจัดการอบรมและให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่สำนักงานการบินพลเรือนไทยและสายการบินที่จดทะเบียนในประเทศไทย ความร่วมมือทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดผลสำเร็จต่อประเทศไทยทำให้สามารถปลดการประกาศธงแดงได้ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2560

จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่การจัดการการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบินเพื่อทำหน้าที่ผลิตบุคลากรด้านการบินที่มีคุณภาพเข้าสู่อุตสาหกรรมการบิน จึงควรให้นักศึกษาได้รับทราบถึงความสำคัญของการเกิด “ธงแดง” ของสายการบินต่าง ๆ ว่ามีผลกระทบอย่างสูงต่อการดำเนินธุรกิจด้านการบิน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในเรื่องของรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัย โดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน ที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวข้องโดยตรง รับรู้ถึงความสำคัญนี้ได้หรือไม่อย่างไร เพื่อการเตรียมบุคลากรที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรมการบินในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน
2. เพื่อศึกษาถึงแหล่งการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศมีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน
2. แหล่งการรับรู้มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน
3. ชั้นปีการศึกษามีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบิน
2. ทราบถึงแหล่งการรับรู้ข้อมูลของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย
3. เป็นแนวทางในเสริมสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย

นิยามศัพท์

การปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางการบิน หมายถึง ผลจากการตรวจสอบตามโครงการ Universal Safety Oversight Audit Program (USOAP) แก่ประเทศสมาชิกหรือรัฐภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ค.ศ. 1944 (Convention on International Civil Aviation หรือ Chicago Convention) ที่จะส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ความนิยม ความสามารถในการทำการบินเข้าทวีปอเมริกาและยุโรป เป็นต้น

องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ หมายถึง ทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ ถูกจัดตั้งในวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ.1944 โดยอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (The Convention on International Civil Aviation) หรืออนุสัญญาชิคาโก (Chicago Convention) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา และมี 7 สำนักงานภูมิภาค ซึ่งสำนักงานภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกตั้งอยู่ ณ กรุงเทพฯ ปัจจุบัน ICAO มีภาคีสมาชิก จำนวน 191 ประเทศ

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การรับรู้ความสำคัญจากการถูกปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย กรณีศึกษา สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดและทฤษฎีแห่งการรับรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของเดวิด เค.เบอร์โล แนวคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยทางการบินขององค์การการบินพลเรือน รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจความปลอดภัยทางการบิน สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ชนิกานต์ ทองหงส์ (2560) ศึกษาการรับรู้สภาพความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่คัดแยกสัมภาระท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้สภาพการปฏิบัติอย่างปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติงานบริเวณพื้นที่คัดแยกสัมภาระ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และเพื่อนำเสนอข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมให้เกิดสภาพการทำงานที่ปลอดภัยบริเวณพื้นที่คัดแยกสัมภาระ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่คัดแยกสัมภาระ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานเป็นกะ และไม่เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุระหว่างการปฏิบัติงาน สำหรับระดับการรับรู้สภาพความปลอดภัยของพนักงานในเรื่องนโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ด้านการจัดการความปลอดภัย การรับรู้ด้านการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัย และทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย และการสนใจในด้านความปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ อายุ การศึกษา ช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน จุดทำงานภายในพื้นที่คัดแยกสัมภาระ และการเข้ารับการอบรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบความ

ปลอดภัยในท่าอากาศยานอย่างยั่งยืน รวมทั้งยังส่งผลต่อการดำเนินงานของท่าอากาศยานที่ต้องดำเนินงานด้วยความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล

นดา รักขมณี (2559) ศึกษาการรับรู้กฎระเบียบการนำสินค้าหรือวัตถุอันตรายไปกับอากาศยานของผู้โดยสารสายการบินต้นทุนต่ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากฎระเบียบของการนำสินค้าหรือวัตถุอันตรายติดตัวขึ้นอากาศยาน 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ของผู้โดยสารด้านการพกพาสินค้าหรือวัตถุอันตรายขึ้นอากาศยาน และ 3) ศึกษาแนวทางในการให้ข้อมูลแก่ผู้โดยสารด้านการพกพาสินค้าหรือวัตถุอันตรายขึ้นอากาศยาน เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือผู้โดยสารสายการบินต้นทุนต่ำ ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง ผลการศึกษาพบว่า กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำสินค้าหรือวัตถุอันตรายติดตัวขึ้นอากาศยานประกอบด้วย ระเบียบสากลในการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศและระเบียบของประเทศไทยในการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ของผู้โดยสารได้แก่ การรับรู้สัญลักษณ์รูปภาพ รับรู้ข้อมูลประเภทของห้ามพกพาเข้าสู่พื้นที่รักษาความปลอดภัย และข้อมูลกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในการเดินทางไปกับอากาศยานอยู่ในระดับมาก สำหรับช่องทางการรับรู้ข่าวสารระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเจ้าหน้าที่ท่าอากาศยานเป็นหลัก ซึ่งผู้โดยสารตระหนักและเห็นความสำคัญเรื่องของกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในระดับการรับรู้มาก สำหรับแนวทางในการให้ข้อมูลแก่ผู้โดยสาร พบว่า ควรมีการพัฒนาช่องทางที่รับสารเพิ่มขึ้น ผ่านการประชาสัมพันธ์สื่อสาธารณะ เช่น ผ่าน Website Line Instagram Facebook ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

ผู้ศึกษาได้ทำการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต จำนวน 784 คน (สถิติจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 2561) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Yamane 1970, อ้างถึงใน ธนบุรณ์ พรหมพุด, 2560) ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) แบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาชายจำนวน 142 คน และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิงจำนวน 142 คน ตามชั้นปีละ จำนวน 71 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Question) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการนำข้อมูลที่ได้มากำหนดแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และเติมคำในช่องว่าง ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัย โดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ด้าน คือ แหล่งการรับรู้ข้อมูลการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศแบบเป็นทางการ และแหล่งการรับรู้ข้อมูลการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแบบไม่เป็นทางการ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยสนับสนุนที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสาร ที่เกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 1 – 12 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 13 – 20 และคำถามเกี่ยวกับความรู้ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 21 – 27 แต่ละข้อเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ลักษณะคำถามในส่วนที่วัดการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือน และปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสาร เป็นแบบเลือกตอบแบบ 2 ตัวเลือก โดยตอบ “ใช่/รับรู้” ได้ 1 คะแนน และตอบ “ไม่ใช่/ไม่เคยรับรู้” ได้ 0 คะแนน โดยใช้การวัดระดับข้อมูลประเภทอันตรภาค (Interval scale)

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน 2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. ทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ผู้ศึกษาทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้โดยการทำการวัดความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเนื้อหาและโครงสร้างแบบสอบถามพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมของการใช้ภาษาจนได้ความเที่ยงตรงที่ยอมรับได้

2. ทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability)

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด ก่อนเก็บข้อมูลจริง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามในแต่ละข้อ แต่ละตอนนั้นสามารถสื่อความหมายตรงตามที่ผู้ศึกษาต้องการ เพื่อนำคำตอบที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) หรือสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ

แบบทดสอบเป็นค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้จากสูตรครอนบาช (Cronbach's Alpha (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548)) โดยค่าอัลฟา (α) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ เท่ากับ 0.86 ซึ่งหลังจากทำ Pre-Test แล้วได้ปรับแก้ข้อคำถามในแบบสอบถามเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจข้อคำถามมากยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2562 โดยเก็บจากแบบสอบถามประมาณ 400 ชุด แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 284 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมารวบรวม และนำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยด้วยการกำหนดค่าสถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ดังนี้

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) คือ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD) สถิตีสหสัมพันธ์เชิงอันดับของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation) และการทดสอบการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธีแบบทางตรง (Enter) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546: 352-403)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผลการศึกษากจากแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 284 คน สามารถจำแนกได้ดังนี้ ด้านเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 และเพศหญิง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ด้านระดับชั้นปีการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 ชั้นปีละ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน พบว่า มีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินโดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 0.68$, S.D. = 0.455)

เมื่อพิจารณาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินเป็นรายด้านพบว่า มีการรับรู้ระดับมากที่สุดอันดับแรกในประเด็น

เกี่ยวกับการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยทางการบินว่ามีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการบิน รองลงมาคือ การรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน การให้ข้อมูลในชั้นเรียนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของการตรวจสอบมาตรฐานทางการบิน และการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยถือเป็นส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการตรวจสอบการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยสากลเท่ากัน และการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน ด้วยการเคาะหาข้อมูลการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยจากห้องสมุดมีการรับรู้อยู่ในระดับน้อยเป็นอันดับสุดท้าย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยจากแหล่งข้อมูลแบบเป็นทางการได้แก่ การเรียนการสอนในชั้นเรียนบ้อยที่สุดเป็นลำดับแรก รองลงมาคือแหล่งข้อมูลแบบไม่เป็นทางการได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้ และแหล่งข้อมูลแบบเป็นทางการคือแถลงการณ์เป็นลำดับสุดท้ายที่รับรู้เป็นนาน ๆ ครั้ง สอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีการรับรู้ (อ้างถึงใน จุฬารัตน์ ทินบัว, 2556 น.8) ที่กล่าวว่า การแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการตีความ การแปลความหมาย หรือการสัมผัสของร่างกายกับสิ่งเร้าหรือสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วย ก็จะทำให้นักศึกษาเกิดกระบวนการรับรู้จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นผลนำไปสู่ความเข้าใจ แต่ผู้รับสารแต่ละคนจะตีความสารแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และพื้นฐานที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล สอดคล้องตามแนวคิดของ Lawrence Grossberg, Ellen Wartella and D. Charles W (อ้างถึงใน วรรณมณี บัวเทศ, 2545 น.22-29)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสาร

จากการศึกษาปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสาร ในด้านทักษะการสื่อสาร ทศนคติ และความรู้ ในการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน พบว่า มีปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารในการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินโดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 0.76$, S.D. = 0.17) โดยมีการรับรู้มากในด้านความรู้ ($\bar{X} = 0.79$, S.D. = 0.20) ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 0.73$, S.D. = 0.21) และทศนคติ ($\bar{X} = 0.73$, S.D. = 0.21) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการรับรู้ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารเป็นรายด้านในแต่ละด้านดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารในด้านทักษะการสื่อสารในการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินโดยภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 0.77$, S.D. = 0.20) โดยมีการรับรู้มากเป็นลำดับแรกเกี่ยวกับการมีความตั้งใจฟังเวลาที่ผู้สอนให้ข้อมูลต่าง ๆ ($\bar{X} = 0.90$, S.D. = 0.30) รองลงมาคือ การสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเองกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 0.87$, S.D. = 0.34) และระหว่างการเรียนรู้ท่านชอบแสดงความคิดเห็นของตนเองกับผู้สอนเป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 0.66$, S.D. = 0.47)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารในด้านทัศนคติในการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินโดยภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 0.73$, S.D. = 0.21) โดยมีการรับรู้มากเป็นลำดับแรกเกี่ยวกับความสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับความปลอดภัยด้านการบิน ($\bar{X} = 0.83$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการบินของประเทศ และความสนใจเวลาผู้สอนให้ความรู้ อธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเท่ากัน ($\bar{X} = 0.82$, S.D. = 0.38) และมักหาข้อมูลเพิ่มเติมหลังจากการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 0.58$, S.D. = 0.49)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ปัจจัยสนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพการสื่อสารในด้านความรู้ในการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบินโดยภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 0.79$, S.D. = 0.23) โดยมีการรับรู้มากเป็นลำดับแรกเกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบรักษาความปลอดภัยในสนามบิน ($\bar{X} = 0.92$, S.D. = 0.27) รองลงมาคือ การมีความรู้พื้นฐานของสายการบิน สนามบิน เครื่องบิน เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ($\bar{X} = 0.85$, S.D. = 0.36) และการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยทางการบินเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 0.67$, S.D. = 0.47)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับแนวความคิดของเดวิด เค.เบอร์โล (อ้างถึงในอดิเทพ บุญสุข, 2555) ที่กล่าวว่ากระบวนการสื่อสารนั้นต้องใช้กระบวนการคิดและกระบวนการใช้ภาษา กระบวนการส่งและรับ ตลอดจนกระบวนการของการแลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อความเข้าใจร่วมกัน โดยกระบวนการสื่อสารจะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ขององค์ประกอบทั้ง 5 ในกระบวนการสื่อสาร ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน

จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยของนักศึกษาปริญญาตรีด้านการบิน สามารถจำแนกได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศมีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Independent Sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สรุปได้ว่า เพศแตกต่างกัน มีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลขัดแย้งกับแนวความคิดการรับรู้ของกมลรัตน์ หล้าสุวงศ์ (อ้างถึงในนันทิดา จันทร์ศิริ, 2553 น.8) ที่กล่าวถึงปัจจัยด้านตัวบุคคล มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของแต่ละบุคคล

สมมติฐานที่ 2 แหล่งการรับรู้มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน

จากผลการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ Spearman Rank Correlation ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า แหล่งที่ได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยแบบเป็นทางการ ได้แก่ แดงการณ และ การเรียน

การสอนจะมีความสัมพันธ์ทางการบวกกับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย (0.115* และ 0.104* ตามลำดับ) นั่นคือ ถ้านักศึกษาสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแบบเป็นทางการได้แก่ แอลงการณ หรือการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาก จะมีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยมากด้วย สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ของกมลรัตน์ หล้าสูงศ์ (อ้างถึงในนันทิตา จันทรศิริ, 2553) ที่กล่าวเกี่ยวกับการรับรู้ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมตามความเชื่อของตนเอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ การรับรู้ปรากฏการณ์ทางสังคมนั้นขึ้นอยู่กับสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ 1) ระดับการรับรู้ เช่น การที่บุคคลมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ เขavnปัญหาหรือความเฉยฉานแตกต่างกันย่อมตีความต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป และ 2) การเปลี่ยนการรับรู้ คือ ถ้าผู้มีการรับรู้ต่ำ เมื่อได้มีโอกาสสนทนาหรืออภิปรายกับผู้ที่มีการรับรู้สูงเปลี่ยนแนวความคิดหรือแนวทางในการรับรู้ได้เช่นกัน

สำหรับแหล่งที่ได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแบบไม่เป็นทางการได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้ การค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย นั่นคือ ไม่ว่านักศึกษาศาสนาพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจะได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้หรือการค้นคว้าด้วยตนเองมากหรือน้อยก็ตาม จะมีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยไม่แตกต่างกัน

กล่าวโดยสรุป แหล่งที่ได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแบบที่เป็นทางการได้แก่ แอลงการณ การเรียนการสอนในชั้นเรียน จะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นแหล่งที่ได้รับข้อมูลแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้ และการค้นคว้าด้วยตนเองที่ไม่พบความสัมพันธ์กัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวความคิดการรับรู้ของ กมลรัตน์ หล้าสูงศ์ (อ้างถึงในนันทิตา จันทรศิริ, 2553) ที่กล่าวไว้ว่าการใส่ใจและการเลือกที่จะรับรู้เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้กระบวนการของการรับรู้ที่เกิดขึ้น สิ่งเร้าต่างๆ เช่น ภาพ กลิ่น เสียง รสจะสามารถทำให้กระบวนการรับสัมผัสและการรับรู้ได้ตลอดเวลา แต่ในความเป็นจริงแล้ว แต่ละบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าเฉพาะที่ตนให้ความสนใจหรือใส่ใจก่อนเป็นอันดับแรก

สมมติฐานที่ 3 ชั้นปีการศึกษาที่มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน

จากผลการศึกษา ผลการทดสอบสมมติฐานด้วย F-test (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่าระดับชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกันโดยเมื่อเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า นักศึกษาสถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีการศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 จะมีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 3 และ 4

กล่าวโดยสรุป ระดับชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวความคิดการรับรู้ของกมลรัตน์ หล้าสูงค์ (อ้างถึงโนนนทิตา จันทร์ศิริ, 2553) ที่กล่าวไว้ว่าประสบการณ์เดิม (Previous Experience) เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลอย่างมาก เนื่องจากการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะเกิดขึ้นต้องอาศัยความรู้เดิมที่แต่ละคนมีอยู่ ซึ่งประสบการณ์เดิมของที่แตกต่างกันของแต่ละคนจะขึ้นอยู่กับวัยและการเรียนรู้จากสังคมที่แตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษานี้ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยโดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x}=0.68$) โดยจะได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยจากแหล่งข้อมูลแบบเป็นทางการ ได้แก่ การเรียนการสอนในชั้นเรียนบทยี่สี่เป็นอันดับแรก รองลงมา แหล่งข้อมูลแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้ การค้นคว้าด้วยตนเองเป็นอันดับสาม ส่วนอันดับสี่ จะเป็นแหล่งข้อมูลแบบทางการ ได้แก่ แลกเปลี่ยนเป็นอันดับสุดท้ายที่รับรู้เป็นนานๆ ครั้ง กล่าวคือการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยโดยภาพรวมในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการรับรู้ข้อมูลการปรับลดมาตรฐานความปลอดภัยจากแหล่งข้อมูลแบบเป็นทางการ ได้แก่ การเรียนการสอนในชั้นเรียนบทยี่สี่ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิกานต์ ทองหงส์ (2560) ศึกษาการรับรู้สภาพความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่คัดแยกสัมภาระ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ พบว่า ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานเป็นกะ และไม่เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุระหว่างการปฏิบัติงาน สำหรับระดับการรับรู้สภาพความปลอดภัยของพนักงานในเรื่องนโยบายด้านความปลอดภัย ความรู้ด้านการจัดการความปลอดภัย การรับรู้ด้านการป้องกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัย และทัศนคติที่มีต่อความปลอดภัย และการสนใจในด้านความปลอดภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ อายุ การศึกษา ช่วงเวลาในการปฏิบัติงาน จุดทำงานภายในพื้นที่คัดแยกสัมภาระ และการเข้ารับการอบรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาระบบความปลอดภัยในท่าอากาศยานอย่างยั่งยืน รวมทั้งยังส่งผลต่อการดำเนินงานของท่าอากาศยานที่ต้องดำเนินงานด้วยความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล และแหล่งที่ได้รับข้อมูลการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทยแบบที่เป็นทางการ ได้แก่ แลกเปลี่ยน การเรียนการสอนในชั้นเรียน จะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ยกเว้นแหล่งที่ได้รับข้อมูลแบบไม่เป็นทางการ ได้แก่ การบอกเล่าจากผู้รู้ และการ

ค้นคว้าด้วยตนเองที่ไม่พบความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของนดา รักขมณี (2559) ศึกษาการรับรู้กฎระเบียบการนำสินค้าหรือวัตถุอันตรายไปกักอากาศยานของผู้โดยสารสายการบินต้นทุนต่ำ ผลการศึกษาพบว่า กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำสินค้าหรือวัตถุอันตรายติดตัวขึ้นอากาศยานประกอบด้วย ระเบียบสากลในการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศและระเบียบของประเทศไทยในการขนส่งสินค้าอันตรายทางอากาศ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ของผู้โดยสารได้แก่ การรับรู้สัญลักษณ์รูปภาพ รับรู้ข้อมูลประเภทของห้ามพกพาเข้าสู่พื้นที่รักษาความปลอดภัย และข้อมูลกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในการเดินทางไปกักอากาศยานอยู่ในระดับมาก สำหรับช่องทางการรับรู้ข่าวสารระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของเจ้าหน้าที่ท่าอากาศยานเป็นหลัก ซึ่งผู้โดยสารตระหนักและเห็นความสำคัญเรื่องของกฎระเบียบด้านความปลอดภัยในระดับการรับรู้มาก สำหรับแนวทางในการให้ข้อมูลแก่ผู้โดยสาร พบว่า ควรมีการพัฒนาช่องทางที่รับสารเพิ่มขึ้น ผ่านการประชาสัมพันธ์สื่อสาธารณะ เช่น ผ่าน Website Line Instagram Facebook ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้โดยสารสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการ คือ หน่วยงานในอุตสาหกรรมการบิน อาทิเช่น สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การอบรม การสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจต่อการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยต่อสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนด้านการบิน

ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย ดังนี้

1) ควรศึกษาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการบินสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

2) ควรศึกษาการรับรู้ความสำคัญของการปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศในประเทศไทย ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการบิน

เอกสารอ้างอิง

- กองประสานงานด้านข้อมูลและการขนส่งทางอากาศ. (2560) สถิติการขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศและในประเทศ บริษัทท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน).
- ราชกิจจานุเบกษา (2558). พระราชกำหนดการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย เล่มที่ 132 ตอนที่ 95 ก.
- A.J. Stolzer et. Al (2011). **Implementing Safety Management System in Aviation**. Ashgate Publishing Limited.
- Advisory Circular (AC) No: AC 150/5200-37. (2007). **Introduction to Safety Management System (SMS) for Airport operators**. U.S. Department of transportation and Federal Aviation Administration (FAA).
- Cokorilo et. al. (2011). **An approach to Safety Management System (SMS) implementation in aircraft operations**. African Journal of Business Management Vol.5 (5), pp. 1942-1950, 4 March, 2011
- ICAO. (2009). **Doc 9859 AN /474 Safety Management Manual SMM**. Second Edition. International Civil Aviation Organization.
- ICAO. (2013). **Doc 5895 AN/474 Safety Management Manual SMM**. Thirds Edition. International Civil Aviation Organization.
- J.G. Verstraeten. (2014). **Safety performance indicators for system of organization in European Aviation Safety plan (EASp)**. Established by EASA.
- Matthew J. W. Thomas. (2012). **A Systematic Review of the Effectiveness of Safety Management Systems** ATSB TRANSPORT SAFETY REPORT CROSS-model Research Investigation XR-2011-002 Final.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. 2557. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ 2
- ชนิกานต์ ทองหงส์. 2560. **การรับรู้สภาพความปลอดภัยของพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในพื้นที่การคัดแยกสัมภาระ (Sorting area) ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันการบินพลเรือน สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ณัฐกร อินทุยศ. (2556). **จิตวิทยาทั่วไป** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2546). **จิตวิทยาทั่วไป** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น
- ธนบูรณ์ พรหมพรต. 2560. **การรับรู้ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินด้านการบริการผู้โดยสารบนเครื่องบินเฉพาะในส่วนของผู้ให้บริการตามเกณฑ์การจัดอันดับของ SKYTRAX กรณีศึกษา บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันพัฒนาบุคลากรการบิน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
- ธนากร เอี่ยมปาน (2559, กันยายน – ธันวาคม). **อิทธิพลขององค์กรต่อความปลอดภัยด้านการบิน**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 27-33
- ธีรโชติ ครวัจตุรัส และ ราณี อิศัยกุล. (2552, กรกฎาคม – ธันวาคม). **การรับรู้ของพนักงานต่อระบบรักษาความปลอดภัยของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ**. วารสารการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2552, 69 – 82
- ธีรพันธ์ สงวนวงศ์ และคณะ. (2561, มกราคม – เมษายน). **การรับรู้คุณภาพการบริการของผู้โดยสารภายในประเทศที่มีต่อเคาน์เตอร์เช็คอินสายการบินนกแอร์ ประจำสถานีภูเก็ต** วารสารวิชาการราย 4 เดือน หน่วยงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. 2561, 69 – 81

- นดา รักษาณิ. (2559). การรับรู้ภาวะเทียบการนำเข้าสู่สินค้าหรือวัตถุดิบที่เข้าอากาศยานของผู้โดยสารสายการบินต้นทุนต่ำ. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันการบินพลเรือน สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- เบญจภรณ์ สงวนชีพ. 2560. การรับรู้ของผู้ใช้บริการต่อระบบขนส่งสาธารณะของท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต. วิทยานิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันการบินพลเรือน สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- เปลวเทียน อุตระแสงชัย. (2558,กันยายน).ผลกระทบจากการไม่ผ่านมาตรฐานด้านความปลอดภัย โดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ต่ออุตสาหกรรมการบินของประเทศไทย.วารสารกฎหมายนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .2558, 41 - 50.
- ปิ่นนธร จิระโมหี. (2559). การรับรู้การมีส่วนร่วมและทัศนคติของพนักงานที่มีต่อโครงการรับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). โครงการศึกษาอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รชา มานนท์. (2557). ระดับการรับรู้ค่านิยมองค์กรของพนักงาน บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันการบินพลเรือน สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- รวินดา ปุณณะทิตานนท์. (2559). ผลกระทบจากธงแดง ICAO ในปี 2558 ต่อธุรกิจการท่องเที่ยวและการบินของไทย. เอกสารวิชาการส่วนบุคคล. หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง. รุ่นที่ 15 สถาบันพระปกเกล้า.2559.119
- ศุภิสรา ธนาพงษ์ภักขิต. (2559). การรับรู้และทัศนคติของนิสิตหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ต่อการควบคุมภายใน. โครงการศึกษาอิสระวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สิทธิปัฐพ์ มงคลอภิบาลกุล. (2558). ระบบการจัดการด้านนิรภัยของสนามบิน พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- สุชา จันท์ธม.(2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 13 กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
- อดิเทพ บุญสุข.(2556). การสื่อสารทางการเมืองเรื่องพลังงานในอ่าวไทย: กรณีศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2524 – 2553. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก
- อุบลวรรณภา ภวานันท์. (2556). จิตวิทยาการรู้ คิด และปัญญา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, นายสมชาย พิพัธวัฒน์ อธิบดีกรมการบินพลเรือน ชี้แจงกรณีองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศเข้าตรวจสอบและมีข้อกังขาถึงว่ากรมการบินพลเรือนของไทยไม่ได้มาตรฐานการกำกับดูแลการบิน[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://thaipublica.org/jabted/icao-1/> (วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤศจิกายน 2561).
- องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO).รายชื่อประเทศที่ถูกปรับลดมาตรฐานด้านความปลอดภัย [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>(วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤศจิกายน2561).
- โครงการตรวจประเมินโดยความสมัครใจ (Voluntary Assessment Program) [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : https://www.icao.int/Meetings/AMC/MA/Assembly962036th%20Session/wp263_en.pdf (วันที่ค้นข้อมูล 8 พฤศจิกายน 2561).

ผลการตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัย [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <https://www.icao.int/safety/Pages/USOAP-Results.aspx> (วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤษภาคม 2561).

ประวัติองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

[http://vigcollab.mot.go.th/gm/document-1.9.10377\(ICA0\).pdf](http://vigcollab.mot.go.th/gm/document-1.9.10377(ICA0).pdf) (วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤษภาคม 2561).

สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย. ประกาศจากองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<https://www.caat.or.th/th/archives/category/data-research-th/> (วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤษภาคม 2561).

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต . ประวัติมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://kbu.ac.th/home/?main_page=about_us&page=history (วันที่ค้นข้อมูล 7 ธันวาคม 2561).

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, เร่งฟื้นมาตรฐานการบิน คมนาคมปรับเพิ่มโครงสร้างของ 4 องค์กร. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก:

<https://www.thairath.co.th/content/502898> (วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤษภาคม 2561).